

INDENRIGSMINISTERIET

Dato: 7. juli 1999
Kontor: 4. kommunekontor
Fil-navn: [redacted] tlfnot@udvfmndsefterlon

→ EIM

Har du bem.?

m-h

8.7. PC

Nej - ganske nej. 8/7 99 PC

Stl. § 16, stk. 7

Bekg. § 11

TELEFONREFERAT

vedrørende efterløn til udvalgsformand

[redacted] Silkeborg Kommune, [redacted], har den 5. juli 1999 rettet telefonisk henvendelse vedrørende efterløn til en formand for et stående udvalg.

Baggrunden for henvendelsen er følgende:

Formanden for et af de stående udvalg er blevet "væltet". Han har været formand for det pågældende udvalg i hele denne valgperiode og har derfor som udgangspunkt ret til efterløn i to måneder, jf. § 11, stk. 2, i Indenrigsministeriets bekendtgørelse om vederlag, diæter, pension m.v. for varetagelsen af kommunale hverv (bekendtgørelse nr. 861 af 21. november 1997). Den fratrådte udvalgsformand har imidlertid påpeget, at han også var formand for et stående udvalg i den foregående valgperiode og således må være berettiget til efterløn i tre måneder.

Spørgsmålet er herefter, hvorvidt denne formandsperiode skal medregnes ved beregningen af den funktionsperiode, der berettiger til ydelse af efterløn.

Der ses efter en gennemgang af telefonnotatmapperne ikke tidligere at være tage stilling til spørgsmålet.

§ 11 i Indenrigsministeriets bekendtgørelse om vederlag, diæter, pension m.v. for varetagelsen af kommunale hverv er sålydende:

"§ 11. Der ydes efterløn til en udvalgsformand, der ophører med hvervet efter mindst ét års uafbrudt vederlæggelse som formand for et udvalg nævnt i §§ 9, 15 og 18.

Stk. 2. Efterlønnen udgør et beløb, der for hvert påbegyndt hele år, svarer til 1 gang det sidst ydede månedlige udvalgsformandsvederlag. Efterlønnen forfalder til udbetaling den 1. i måneden efter, at hvervet fratrædes, og kan højst udgøre 3 gange det sidst ydede månedlige vederlag.

Stk. 3. Der ydes ikke efterløn, hvis den fratrådte udvalgsformand tiltræder som formand for et andet af de i §§ 9, 15 og 18 omhandlede udvalg, hvor hvervet som udvalgsformand ligeledes er særskilt vederlagt, eller vælges til et af de i § 19 nævnte hverv."

I Indenrigsministeriets vejledning om vederlag, diæter, pension m.v. for varetagelsen af kommunale hverv (vejledning nr. 152 af 21. november 1997) er anført følgende i pkt. 2. F:

"I henhold til bekendtgørelsens § 11 ydes der efterløn til udvalgsformænd. Efterlønnen er fastsat således, at den svarer til formandens funktionstid i påbegyndte hele år gange det sidst ydede månedlige udvalgsformandsvederlag – med et maksimum på 3 måneders vederlag. Det er dog en betingelse for at opnå efterløn, at formanden har haft mindst ét års uafbrudt vederlæggelse som formand for det pågældende udvalg. Ved beregningen er udelukkende funktionstidens varighed afgørende – ikke dens fordeling på kalenderår."

Formuleringen "formand for det pågældende udvalg" taler for, at formandsperioder for andre udvalg ikke kan medregnes i den funktionsperiode, der berettiger til ydelse af efterløn.

Denne formulering kan genfindes i Indenrigsministeriets tidligere bekendtgørelse om vederlag, diæter og efterløn m.v. vedrørende kommunale hverv (bekendtgørelse nr. 888 af 22. november 1995), hvor § 17, stk. 1, der svarer til den nugældende § 11, stk. 1, var affattet således:

"Der ydes efterløn til en udvalgsformand, der ophører med hvervet efter mindst ét års uafbrudt vederlæggelse som formand for det pågældende udvalg."

Den citerede bestemmelse var den første, hvorved der efter ændringen af styrelsesloven blev tillagt visse udvalgsformænd efterløn med hjemmel i lovens § 16, stk. 7.

Bestemmelserne om efterløn er en udmøntning en anbefaling fra det udvalg, der afgav betænkning nr. 1271/1994 om kommunalpolitikernes arbejdsvilkår. I betænkningen er blandt andet anført følgende om efterløn (side 68f) :

"Udvalget har drøftet spørgsmålet om efterløn (eftervederlag) til udvalgsformænd, der ophører med hvervet.

Udvalget er af den opfattelse, at tabet af udvalgsformandsvederlaget for mange udvalgsformænd vil kunne være et økonomisk problem. Dette gælder navnlig for udvalgsformænd, som har varetaget hvervet gennem længere tid. ^{hvervet} Selv om udvalgsformandsvederlaget ikke er eller må blive et heltidshverv, vil en udvalgsformand, der er ansat, ofte gå ned i tid og en udvalgsformand, der er selvstændig erhvervsdrivende, mindske sin erhvervsindsats for at kunne få tid til at passe hvervet som udvalgsformand. Ved hvervets ophør er det ikke givet, at den pågældende har umiddelbar mulighed for at gå op i tid m.v. igen. Det sidstnævnte forhold gør sig især gældende, hvor ophør af hvervet sker pludseligt, fordi udvalget benytter sig af muligheden for til enhver tid at vælge en ny udvalgsformand.

Et flertal af udvalgets medlemmer er på denne baggrund af den opfattelse, at en udvalgsformand bør sikres en vis ret til efterløn (eftervederlag) i lighed med den ordning, der gælder for borgmestre, dvs. udbetaling af et beløb ved ophør af hvervet. En nærliggende mulighed ville efter flertallets opfattelse være at lade efterlønnen (eftervederlaget) svare til udvalgsformandens funktionstid i år gange det månedlige vederlag – med et maksimum på 3 måneders vederlag."

I forarbejderne til den kommunale styrelseslovs § 16, stk. 7, (Folketingstidende, 1994/1995, Tillæg A, sp. 2087) er anført følgende:

"Efter de gældende regler er en udvalgsformand ved fratræden ikke tilstrækkeligt økonomisk sikret. Udvalgsformanden kan udskiftes når som helst og er ikke sikret nogen form for efterløn eller anden godtgørelse. Såfremt en udvalgsformand er gået ned i arbejdstid, har frasagt sig lønnede hverv eller har ansat medhjælp i sin virksomhed med henblik på varetagelse af formandshvervet, kan den pågældende ved ophør af formandshvervet blive bragt i en vanskelig økonomisk situation.

Det foreslås derfor ..., at der tillægges udvalgsformænd efterløn i lighed med den ordning, der gælder for borgmestre, dvs. udbetaling af et beløb ved ophør med hvervet. Derved får en udvalgsformand en bedre mulighed for at kunne tilrettelægge sin arbejdssituation efter de ændrede vilkår."

Retten til efterløn for udvalgsformænd, der har fungeret i længere tid, er således udsprunget af hensynet til den enkelte udvalgsformands mulighed for at indrette sig økonomisk efter sin fratræden og sin deraf følgende indtægtsnedgang.

På denne baggrund findes der ikke at være grundlag for at antage, at man ved beregningen af den funktionstid, der berettiger til efterløn, kan stille som betingelse, at funktionstiden har fundet sted i samme valgperiode eller for samme udvalg, såfremt funktionstiden i øvrigt er uafbrudt. *Beskr. § 11, stk. 3 herefter nye forudsættelser betyde at efterløn udslykkes, selv for samme resultat*

Det indstilles herefter, at det meddeles [redacted], at ministeriet efter en gennemgang af motiverne for at tillægge visse udvalgsformænd ret til efterløn, er af den opfattelse, at der ved beregningen af funktionstiden for en udvalgsformand med henblik på udbetaling af efterløn, tillige skal medregnes funktionstiden som udvalgsformand i tidligere valgperioder eller i andre udvalg, såfremt funktionstiden er uafbrudt.

4. kommunekontor, den 7. juli 1999

[redacted]

B.7.99 PC

Meddelt

[redacted] [redacted]

ovenstående.

[redacted] *d. 8. juli 1999.*